

Dyslexiebeleid

Inleiding

Het dyslexiebeleid op HNL is gebaseerd op het Protocol Dyslexie Voortgezet Onderwijs (PDVO). Voor dit beleid wordt de volgende definitie van dyslexie gehanteerd:

Dyslexie is een leerstoornis die gekenmerkt wordt door een hardnekkig probleem met het aanleren van het accuraat en/of vlot toepassen van het lezen en/of spellen op woordniveau.

In het dyslexiebeleid wordt beschreven op welke manier HNL rekening houdt met leerlingen met dyslexie. Bij veel leerlingen is het in het primair onderwijs al bekend als er sprake is van dyslexie. In een enkel geval komt dit pas tot uiting in het voortgezet onderwijs. Op het moment dat een leerling een dyslexieverklaring heeft, worden verschillende maatregelen getroffen. Hierbij bestaan verschillen tussen onderbouw en bovenbouw.

Signalering

Op HNL wordt in de onderbouw gewerkt met een digitaal leerlingvolgsysteem. De resultaten van de leerlingvolgtoetsen van leerlingen kunnen aanleiding zijn voor extra aandacht van de vakdocent en/of mentor. Indien zij aanleiding zien voor extra hulp buiten de les, kan de remedial teacher ingeschakeld worden voor een kortdurend begeleidingstraject. Bij problemen met taal en lezen kan de remedial teacher in de onderbouw overgaan op een dyslexiescreening. Bij een vermoeden van dyslexie kunnen de ouders het vrijblijvende advies krijgen de leerling te laten testen. Dit gebeurt extern door een gezondheidszorgpsycholoog of een orthopedagoog. De ouders dragen zelf zorg voor het onderzoek en de kosten zijn voor eigen rekening.

Faciliteiten

Wanneer er een officiële dyslexieverklaring is en deze gedeeld is met de school, kan gebruik gemaakt worden van verschillende faciliteiten bij het maken van toetsen. Een dyslexieverklaring moet opgesteld zijn door een erkende GZ-psycholoog (BIG- register), een Kinder- en Jeugdpsycholoog (register NIP) of een Orthopedagoog- generalist (register NVO). Doorgaans wordt er bij de dyslexieverklaring een onderzoeksrapport afgegeven waarin suggesties staan voor compenserende faciliteiten, zoals:

- **Tijdverlenging bij toetsen en examens**

Toetsweken: De leerling krijgt extra tijd voor toetsen en zit in een apart lokaal dat bestemd is voor alle leerlingen met tijdverlenging. Bij een toets van 50 minuten krijgt de leerling 15 minuten extra tijd. Voor een toets van 100 minuten krijgt de leerling 30 minuten verlenging.

Tussentijdse toetsen: bij toetsen die buiten de toetsweken worden afgenomen kan geen extra tijd toegekend worden. De leerling maakt in dat geval minder opgaven in dezelfde toetstijd. De vermindering van opgaven zorgt ervoor dat de leerling 20% meer tijd heeft om de overblijvende opgaven te maken. De opgaven die niet gemaakt hoeven te worden zijn gemarkeerd met een sterretje (*). De normering wordt aangepast aan het aantal opgaven.

- **Audio-ondersteuning**

Op HNL wordt gewerkt met de voorleessoftware Kurzweil. Leerlingen met dyslexie geven het bij hun mentor aan als ze hier gebruik van willen maken. Bij de remedial teacher kan de leerling een account aanvragen en vervolgens moet er geoefend worden.

Voor audio-ondersteuning bij toetsen doet de leerling een aanvraag bij de mentor. Deze geeft de aanvraag aan de remedial teacher door. Nadat de leerling heeft geoefend met het gebruiken van het programma geeft de remedial teacher aan de mentor door dat er van Kurzweil gebruik gemaakt kan worden. De mentor geeft tot slot aan de roostermaker, de vakdocenten en ICT door welke toetsen de leerling met Kurzweil wil maken. Dat moet iedere toetsweek opnieuw gebeuren.

- **Aangepaste beoordeling spelling**

Onderbouw: In de onderbouw kan rekening gehouden worden met de beoordeling van spelling bij toetsen van de moderne vreemde talen. Als het gaat om toetsing van spelling- en grammaticaregels, dienen de leerlingen deze wel te beheersen. Bij het vak Nederlands wordt voor leerlingen met dyslexie geen rekening gehouden met de beoordeling van spelling. Voor alle leerlingen geldt een maximale aftrek van 10% door spelfouten bij schrijftoetsen.

Bovenbouw: Alle leerlingen met dyslexie maken toetsen op een laptop met spellingcontrole. De spelling wordt op dezelfde wijze beoordeeld als bij leerlingen zonder dyslexie. Dit geldt ook voor schrijftoetsen bij de MVT en Nederlands, en voor leestoetsen bij Nederlands.

- **Laptopgebruik bij toetsen**

Onderbouw: In de onderbouw worden zowel toetsen op papier als toetsen met een laptop gemaakt. Als een leerling met dyslexie toetsen wil maken op de laptop, vraagt de leerling dit aan bij de mentor. De mentor bepaalt in overleg met de teamleider of toestemming wordt verleend en communiceert hierover met de leerling en betreffende vakdocent(en).

Bovenbouw: Als een leerling met dyslexie toetsen wil maken op de laptop, maakt de leerling dat kenbaar bij de mentor. De mentor geeft het door aan de teamleider. De teamleider besluit of er wel of geen toestemming wordt verleend.

Leerlingen met een dyslexieverklaring ontvangen een zogenoemde faciliteitenpas (F-pas) type 1. Hierdoor weten docenten en surveillanten dat de betreffende leerlingen gebruik mogen maken van bovengenoemde faciliteiten. Mocht dyslexie gedurende de schooltijd op HNL worden gediagnosticeerd, dan moet de verklaring opgestuurd worden naar de mentor en/of zorgcoördinator. Vervolgens wordt de aanvraag voor de F-pas verwerkt en ontvangt de leerling de F-pas binnen twee weken van de mentor.

Begeleiding

De begeleiding van leerlingen vindt vooral plaats in de klas door de vakdocent. In sommige gevallen blijkt er extra ondersteuning nodig te zijn. Binnen HNL is remedial teaching beschikbaar. Deze ondersteuning is bedoeld voor problemen die in een beperkte tijd aangepakt kunnen worden. Over het algemeen vindt dit plaats gedurende één periode (6 tot 8 weken). Wanneer meer intensieve hulp gewenst/noodzakelijk is, zal deze extern gezocht moeten worden. Het is aan de remedial teacher te beoordelen of een probleem al dan niet binnen school aangepakt zal kunnen worden.

HNL probeert leerlingen met dyslexie zo goed mogelijk te ondersteunen. Van de leerling wordt het volgende verwacht:

- De leerling is zelf verantwoordelijk voor het bij zich hebben van de faciliteitenpas;
- De leerling maakt zo goed mogelijk gebruik van de hulpmiddelen die beschikbaar zijn;
- De leerling vraagt hulp wanneer dat nodig is;
- De leerling is zelf verantwoordelijk voor het contact met de mentor en de teamleider over laptopgebruik bij toetsen.

Bronnen

<https://dyslexiecentraal.nl>